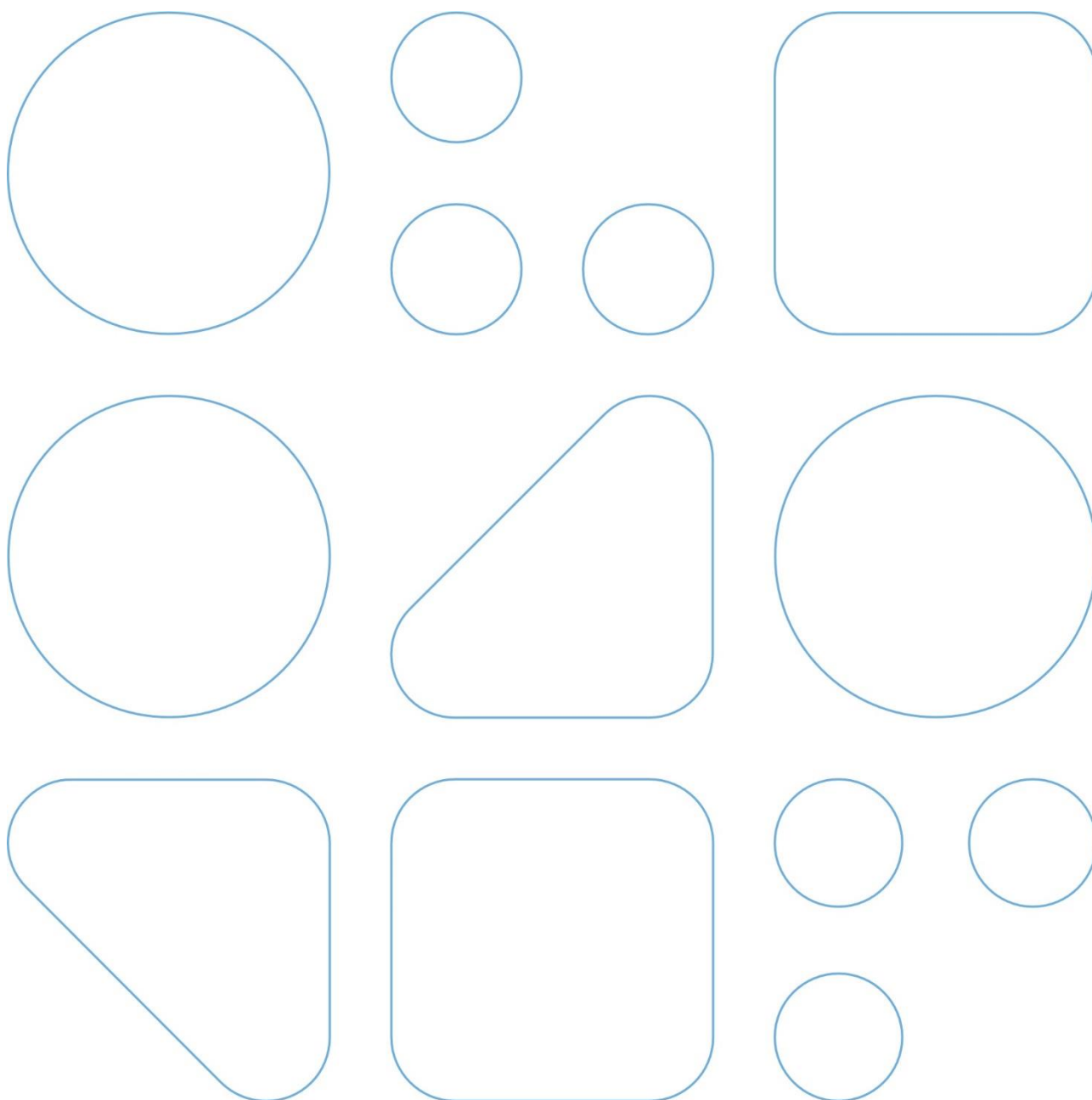

Forskning ved Akershus universitetssykehus 2022

Innhold

1. Sammendrag	2
2. Organisering av forskning på Akershus universitetssykehus	3
3. Vitenskapelig produksjon	4
4. Utvikling i antall publikasjoner og doktorgrader	8
5. Publisering av forskere	9
6. Nasjonalt samarbeid	10
7. Internasjonalt samarbeid	11
8. Ressursbruk.....	13
9. Innvilgelse av eksterne forskningsmidler	15
10. Interne forskningsmidler	21
11. Fremragende forskningspris.....	23
12. Årets avhandlinger	26
14. Organisasjonskart Forskning- og innovasjonsdivisjonen.....	30
15. Vedlegg 1:	31

1. Sammendrag

En hovedmålsetting for Akershus universitetssykehus i 2022 har vært å styrke og synliggjøre universitetsfunksjonen. Dette er en videreføring av en langsiktig satsing på forskning som over tid har resultert i et økende antall vitenskapelige artikler og disputaser fra sykehuset.

Totalt 428 vitenskapelige artikler utgikk fra Akershus universitetssykehus i 2022, mot 427 året før. I 2022 disputerte 17 ansatte som er vesentlig høyere enn 2021 da vi hadde 5 disputaser og som var lavt pga pandemien.

For Ahus er det viktig å ha et tett og godt samarbeid med kunnskapsinstitusjoner og spesielt universitets/høyskole (UH)-sektor for utvikling av Ahus som universitetssykehus.

Publikasjonslisten fra Akershus universitetssykehus for 2022 viser at det samarbeides tett med forskere fra andre institusjoner, og især med forskere fra Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus (kap 6, figur 5). Listen viser også at det er et økende samarbeid med internasjonale institusjoner.

Viktige finansieringskilder er Helse Sør-Øst RHF, Norges forskningsråd og Kreftforeningen (se kapittel 9 for hvilke prosjekter som har fått tildeling). Det ble tildelt 8 millioner kroner som interne forskningsmidler. Tildelingen ble basert på ekstern fagfelleevaluering av innmeldte søknader og fulgte en prosess som nylig har blitt evaluert av internrevisjon Ahus.

Ahus har i 2022 videreført tiltak for å styrke og tilrettelegge for flere kliniske behandlingsstudier. Det er i løpet av 2022 meldt inn et høyt antall nye kliniske behandlingsstudier, til sammen 46 nye, hhv. 18 forsker- og 28 industri-initierte studier. I løpet av 2022 ble det registrert 70 kliniske behandlingsstudier som inkluderte totalt 2013 nye pasienter, iht. tall hentet fra nasjonal rapportering av kliniske behandlingsstudier.

2. Organisering av forskning på Akershus universitetssykehus

Funksjonen som forsknings- og innovasjonsdirektør ble løftet fra nivå 3 til nivå 2 i organisasjonen i september 2016. Rapporteringslinjen for forskning følger lederlinjen i sykehuset. Alle divisjoner og klinikker har egne avdelinger for forskning. Avdelingsleder for forskning sitter da i divisjonens ledergruppe og fungerer som rådgiver for divisjonsdirektøren i forskningsspørsmål.

Akershus universitetssykehus (Ahus) har et formalisert samarbeid med Universitetet i Oslo (UiO) om forskning og undervisning av medisinerstudenter. Institutt for klinisk medisin ved Det medisinske fakultet har en stedlig leder som er vitenskapelig ansatt og rapporterer til instituttleder. Vedkommende er observatør i sykehusledelsen. Instituttet har lokal administrasjon på Campus Ahus. Ahus samarbeider også nært med OsloMet innenfor utdanning og forskning. Samarbeidet er også her formalisert i en overordnet samarbeidsavtale.

Forskningsledelsen i universitetslinjen er organisert i tre klinikker; (1) klinikk for indremedisin og laboratoriefag (tilsvarende i Ahus-linjen Medisinsk divisjon, Diagnostikk- og teknologidivisjon og Barne- og ungdomsklinikken), (2) klinikk for kirurgiske fag (i Ahus-linjen Kirurgisk divisjon, Ortopedisk klinikk og Kvinneklinikken) og (3) klinikk for helsetjenesteforskning og psykiatri (i Ahus-linjen Avdeling for helsetjenesteforskning, FID og Divisjon psykisk helsevern og rus).

En betydelig andel av forskerne ved Ahus har kombinerte stillinger med UiO, og har dermed også en tilknytning til universitetslinjen. Disse rapporterer til klinikkleder ved universitetet for sine universitetsoppgaver og til nærmeste leder i sykehuslinjen for oppgaver som er relatert til ansettelsesforholdet ved Ahus.

Det er etablert forskningsutvalg i de fleste divisjoner og klinikker og felles forskningsutvalg for Ahus og Campus Ahus. Utvalget består av representasjon av forskningsledelsen, forskningsledere fra klinikk/divisjon og klinikkledere fra universitet. Felles forskningsutvalg som er et strategisk rådgivende organ for administrerende direktør i forskningssaker er forankret i samarbeidsavtalen med universitetet og har ca 6 møter per år. I utvalget er OsloMet og Ahus brukerutvalg også representert.

3. Vitenskapelig produksjon

I 2022 ble det registrert 428 artikler med adresse Akershus universitetssykehus i CRISTin (Current Research Information System in Norway)¹, mot 427 i 2021. Av disse artiklene ble 30 prosent publisert i et nivå 2-tidsskrift, som er definert som ledende tidsskrift innen sitt fagområdet, og resten er publisert i nivå 1-tidsskrift. Tabell 1 viser antall vitenskapelige publikasjoner etter nivå 1 og 2 for årene 2014-2022. Tabell 2 viser fordelingen av vitenskapelige publikasjoner og publikasjonspoeng per divisjoner/klinikker i 2022.

Figur 1 viser divisjonsvis utvikling av publikasjoner for perioden 2012 – 2022.

Tabell 1: Antall vitenskapelige publikasjoner etter nivå 1 og 2 fra 2014 - 2022

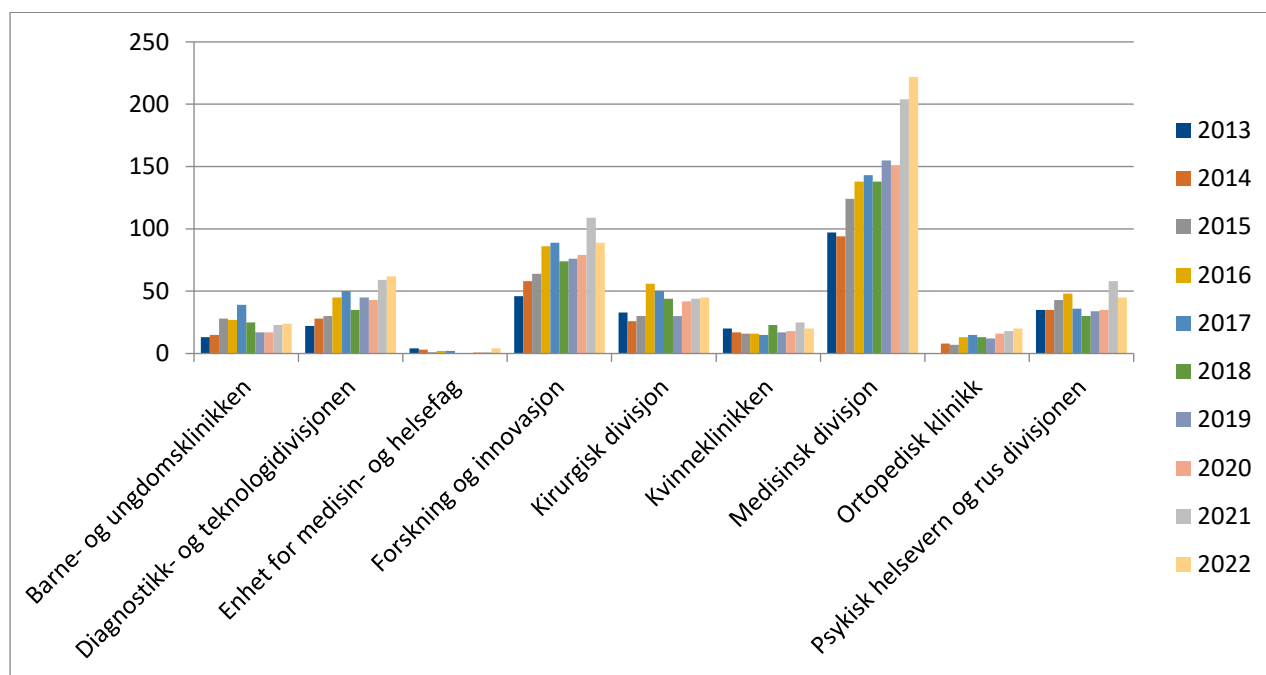
År	Antall nivå 1	Antall nivå 2	Totalt antall artikler
2014	191	47	238
2015	234	51	285
2016	289	74	363
2017	297	61	358
2018	253	70	323
2019	245	77	322
2020	249	84	333
2021	331	96	427
2022	299	129	428

Tabell 2: Vitenskapelige publikasjoner og publikasjonspoeng per divisjon 2022

	Totalt	Nivå 1	Publ. poeng	Nivå 2	Publ. poeng
Barne- og ungdomsklinikken	24	18	6,75	6	5,67
Diagnostikk- og teknologidivisjonen	62	48	15,40	14	9,79
Forsknings- og innovasjonsdivisjonen	89	61	16,78	28	29,96
Kirurgisk divisjon	45	31	10,84	14	11,19
Kvinneklinikken	20	16	7,49	4	5,25
Medisinsk divisjon	222	150	54,37	72	63,59
Ortopedisk klinikk	20	14	5,89	6	7,39
Psykisk helsevern og rus divisjonen	45	33	14,13	12	16,91
Enhet for medisin og helsefag	4	3	0,84	1	0,56

¹ www.cristin.no

Figur 1: Divisjonsvis utvikling i publikasjoner 2017 – 2022

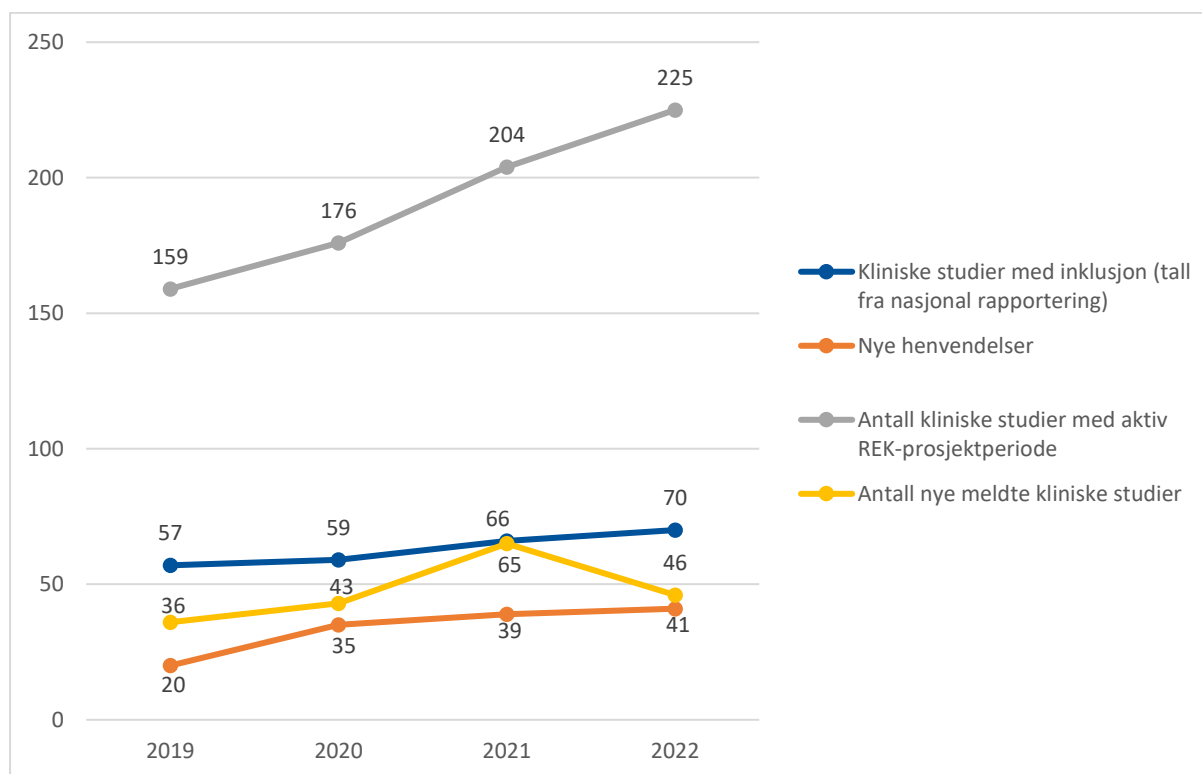
I 2022 disputerte 17 ansatte. Tabell 6 viser fordelingen av antallet avlagte doktorgrader per divisjon. I kapittel 12 finnes en oversikt over hvem som disputerte med et kort sammendrag av de ulike avhandlingene.

Tabell 3: Antallet disputaser per divisjon 2014-2022

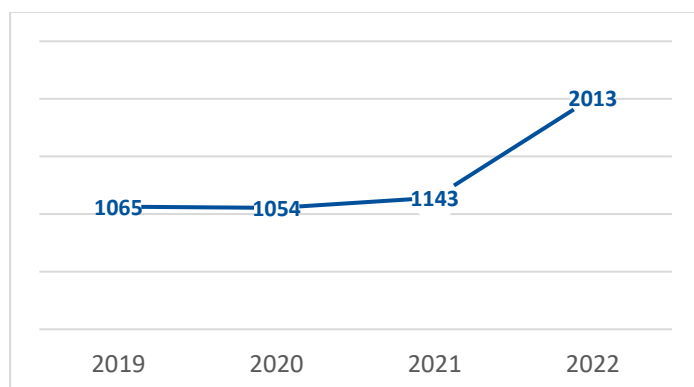
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Barne- og ungdomsklinikken	1	2	1	2	2	4	1		1
Diagnostikk- og teknologidivisjonen			2	1	1	1	1	2	1
Forsknings og innovasjonsdivisjonen	4	3	1	2	2		3	1	2
Kirurgisk divisjon			1	1	3		3		3
Kvinneklubben	4	1	2		1	1	1		1
Medisinsk divisjon	5	8	2	6	6	3	8	1	4
Ortopedisk klinikk		2		1	1	3	0	1	3
Psykisk helsevern og rus divisjonen	1	1		3	6	1	3		2

Figur 2 viser utviklingen for kliniske studier ved Ahus. I 2022 var det en liten nedgang i antall nye meldte kliniske studier sammenliknet med 2021 hvor antallet nye studier var rekordhøyt. Samtidig var det en økning på 6 % for kliniske behandlingsstudier som inkluderte nye pasienter. Inklusjon av antallet nye pasienter har økt med 75 % i 2022, sammenliket med 2021 (Figur 3). Det er også en økning i antallet kliniske studier som har aktiv prosjektperiode hos Regional Etisk Komiteè (REK). I 2022 mottok Ahus 41 registrerte henvendelser om deltagelse i nye industri-initierte kliniske studier fra ulike firma tilknyttet helsenæringen.

Figur 2: Utviklingen av kliniske studier ved Ahus

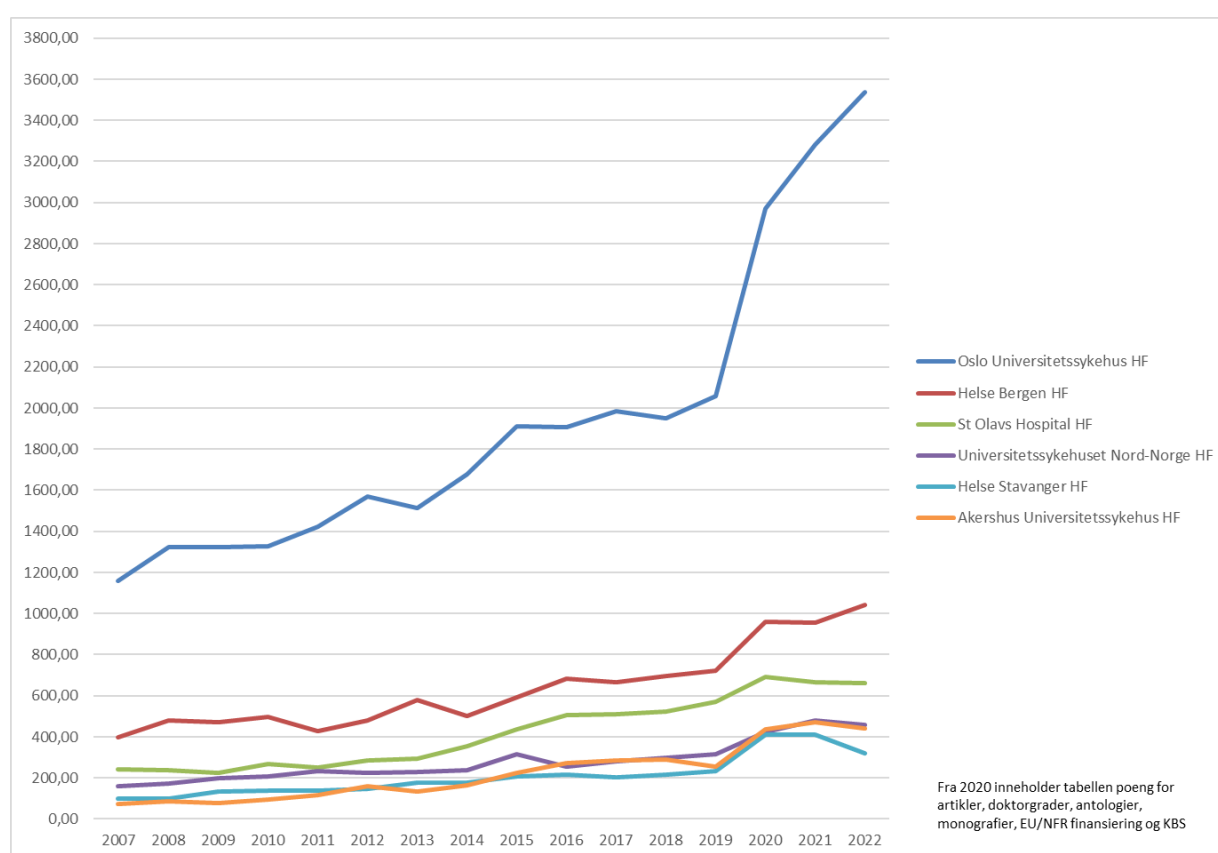

Figur 3: Inklusjon av nye pasienter i kliniske studier ved Ahus

Antall forskningspoeng inkludert kliniske behandlingsstudier har gått litt opp fra 438 i 2021 til 442 i 2022. For perioden 2006 – 2019 viser grafen bare poeng for vitenskapelige artikler og doktorgrader, men fra og med 2020 har vi utvidet oversikten til å gjelde totalt antall forskningspoeng (vitenskapelige artikler, doktorgrader, antologier, monografier og EU/NFR finansiering) og KBS poeng (Kliniske behandlingsstudier). Figur 4 viser sammenligning mellom de norske universitetssykehusene for perioden 2006 til 2022.

Figur 4: Forskningspoeng (vitenskapelige artikler, doktorgrader, antologier, monografier, EU/NFR finansiering) og kliniske behandlingsstudier (KBS) – sammenligning mellom de norske universitetssykehusene. For perioden 2007-2019 viser grafen bare poeng for vitenskapelige artikler og doktorgrader

Tabell 4 viser innovasjonsaktiviteten for 2022. Det er innlevert 10 DOFler (rapport om oppfinnelse) til vår TTO («Technology Transfer Office», Inven2), 5 patenter og en lisensavtale.

Tabell 4: Innovasjonsaktivitet 2022- rapportert fra Inven2

	Antall
DOFI	10
Patentsøknader	5
Lisensavtale	1

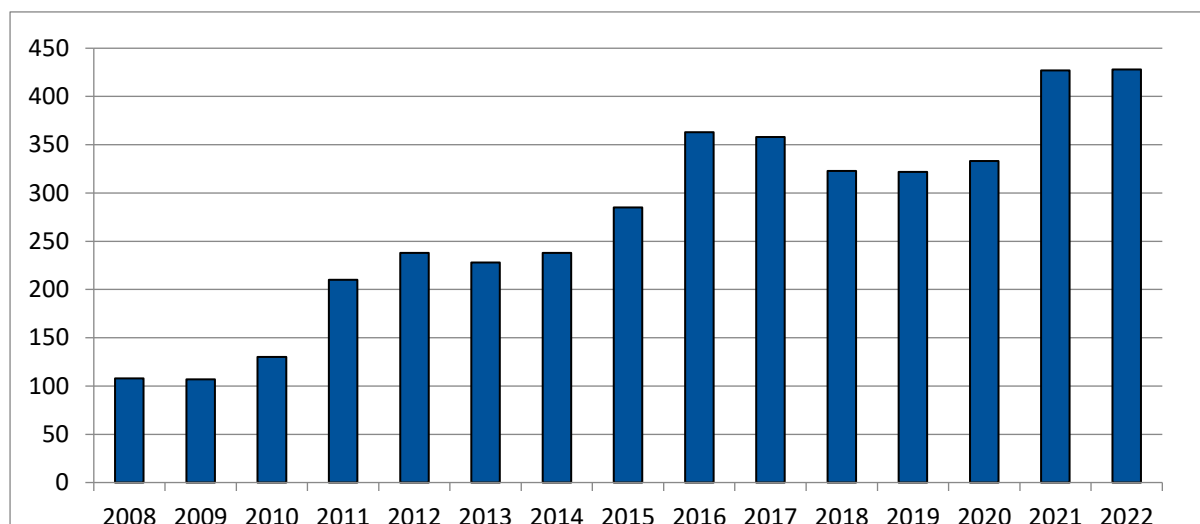
4. Utvikling i antall publikasjoner og doktorgrader

Tabell 5 og figur 5 og 6 viser utviklingen i antall vitenskapelige publikasjoner og antall avlagte doktorgrader i perioden fra 2011 til 2022. Antallet publiserte artikler har fra 2011 vist en positiv økning og i 2022 er Ahus tilbake til før pandemi i antall disputaser.

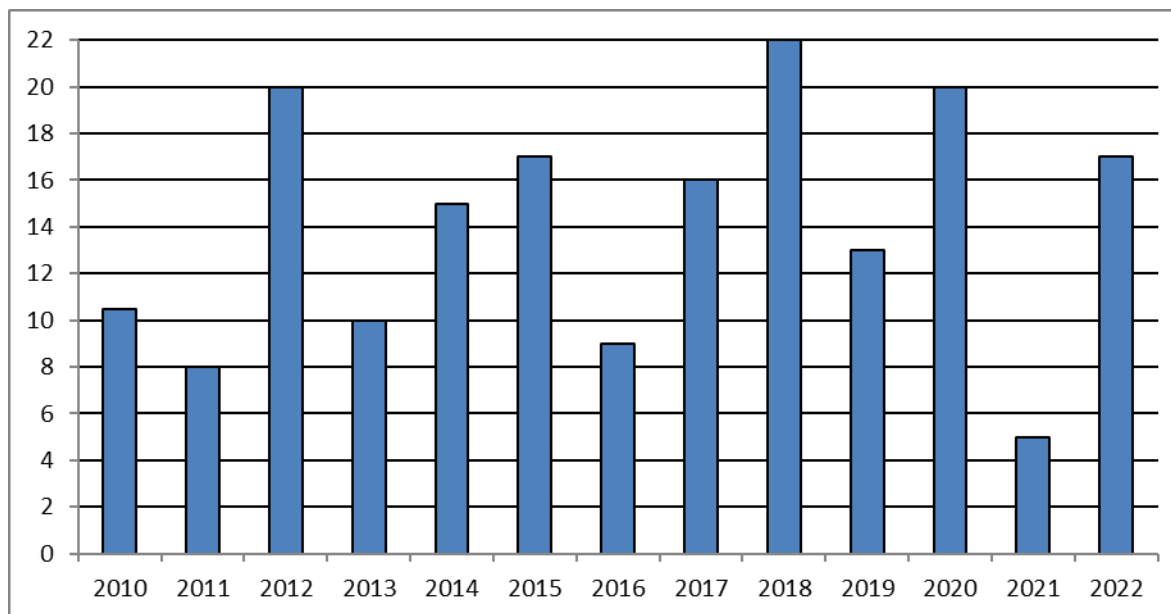
Tabell 5: Publikasjoner og doktorgrader 2010-2022

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Publikasjoner	210	238	228	238	285	363	358	323	322	333	427	428
Doktorgrader	8	20	10	15	17	9	16	22	13	20	5	17

Figur 5: Utvikling i antall publikasjoner

Figur 6: Utvikling i antall doktorgrader

5. Publiserte forskere

I tabellene nedenfor vises antall forskere som publiserte minst én vitenskapelig artikkel med adresse Akershus universitetssykehus i 2022. Tabell 6 viser publiserte forskere fordelt på kjønn og alder, og tabell 7 viser den tilsvarende oversikten per divisjon. Data er hentet fra CRISTin.

Tabell 6: Publiserte forskere fordelt på kjønn og alder

Menn		Kvinner		Totalt	
Antall	Gj.sn. alder	Antall	Gj.sn. alder	Antall	Gj.sn. alder
166	49,7	191	46,0	357	47,7

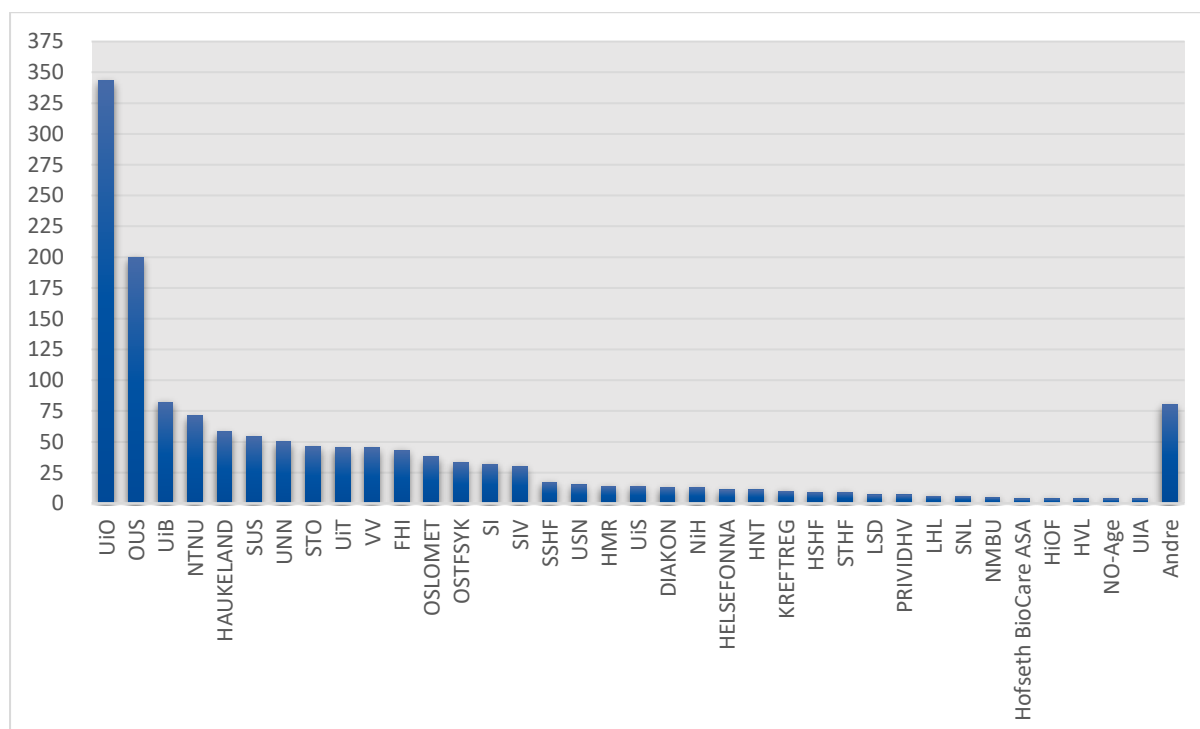
Tabell 7: Publiserte forskere fordelt på kjønn og alder per divisjon

	Menn		Kvinner	
	Antall	Gj.sn. alder	Antall	Gj.sn. alder
Barne- og ungdomsklinikken	7	45,6	11	42,6
Diagnostikk- og teknologidivisjonen	24	52,0	40	49,7
Forskning og innovasjon	15	45,7	18	48,4
Kirurgisk divisjon	22	50,7	13	46,5
Kvinneklinikken	1	65	12	47
Medisinsk divisjon	69	48,0	68	43
Ortopedisk klinikk	18	50,7	4	40,5
Psykisk helsevern og rus divisjonen	10	59,1	23	47,5
Medisin og helsefag	0	-	2	52,5

6. Nasjonalt samarbeid

Figur 7 viser en oversikt over norske institusjoner som forskere ved Akershus universitetssykehus har publisert sammen med i 2022. Sampublisering med Universitetet i Oslo og Oslo universitetssykehus er per i dag mest vanlig.

Figur 7: Sampublisering med norske institusjoner

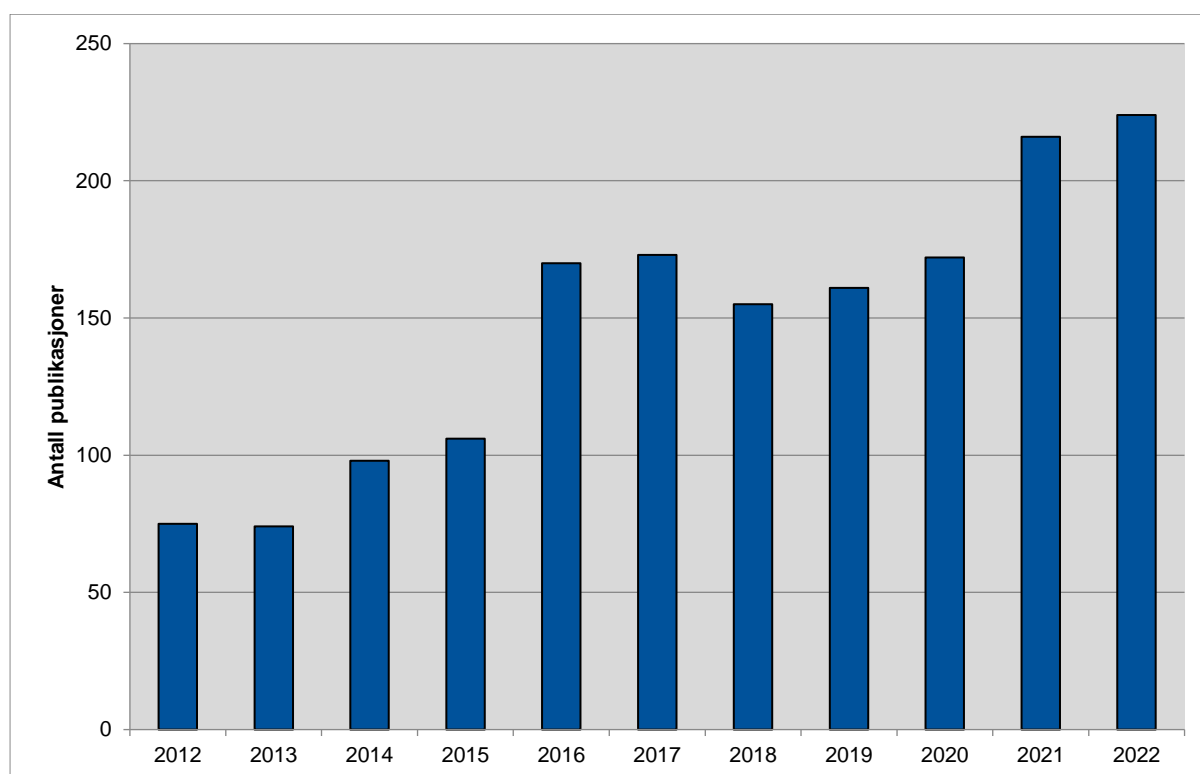
Beskrivelse av forkortelsene i figuren ovenfor:

• UiO – Universitetet i Oslo • OUS – Oslo universitetssykehus HF • UiB - Universitetet i Bergen • NTNU – Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet • HAUKELAND – Helse Bergen HF - Haukeland universitetssykehus • SUS – Helse Stavanger HF - Stavanger universitetssjukehus • UNN – Universitetssykehuset Nord-Norge HF • STO – St. Olavs Hospital HF • UiT – UiT Norges arktiske universitet • VV – Vestre Viken HF • FHI – Folkehelseinstituttet • OSLOMET • OSTFSYK – Sykehuset Østfold HF • SI – Sykehuset Innlandet HF • SIV – Sykehuset i Vestfold HF • SSHF – Sørlandet sykehus HF • USN – Universitetet i Sørøst-Norge • HMR – Helse Møre og Romsdal HF	• UiS – Universitetet i Stavanger • DIAKON – Diakonhjemmet sykehus • NiH – Norges idrettshøgskole • HELSEFONNA – Helse Fonna HF • HNT – Helse Nord-Trøndelag HF • KREFTREG – Kreftregisteret - Institutt for populasjonsbasert kreftforskning • HSHF – Helgelandssykehuset HF • STHF – Sykehuset Telemark HF • LSD – Lovisenberg Diagonale Sykehus • PRIVIDHV – Private ideelle i Helse Vest • LHL – LHL-klinikkene • SNL – Stiftelsen Norsk Luftambulans • NMBU – Norges miljø- og biovitenskapelige universitet • Hofseth BioCare ASA • HiOF – Høgskolen i Østfold • HVL – Høgskulen på Vestlandet • NO-Age – The Norwegian Centre on Healthy Ageing • UJA – Universitetet i Agder

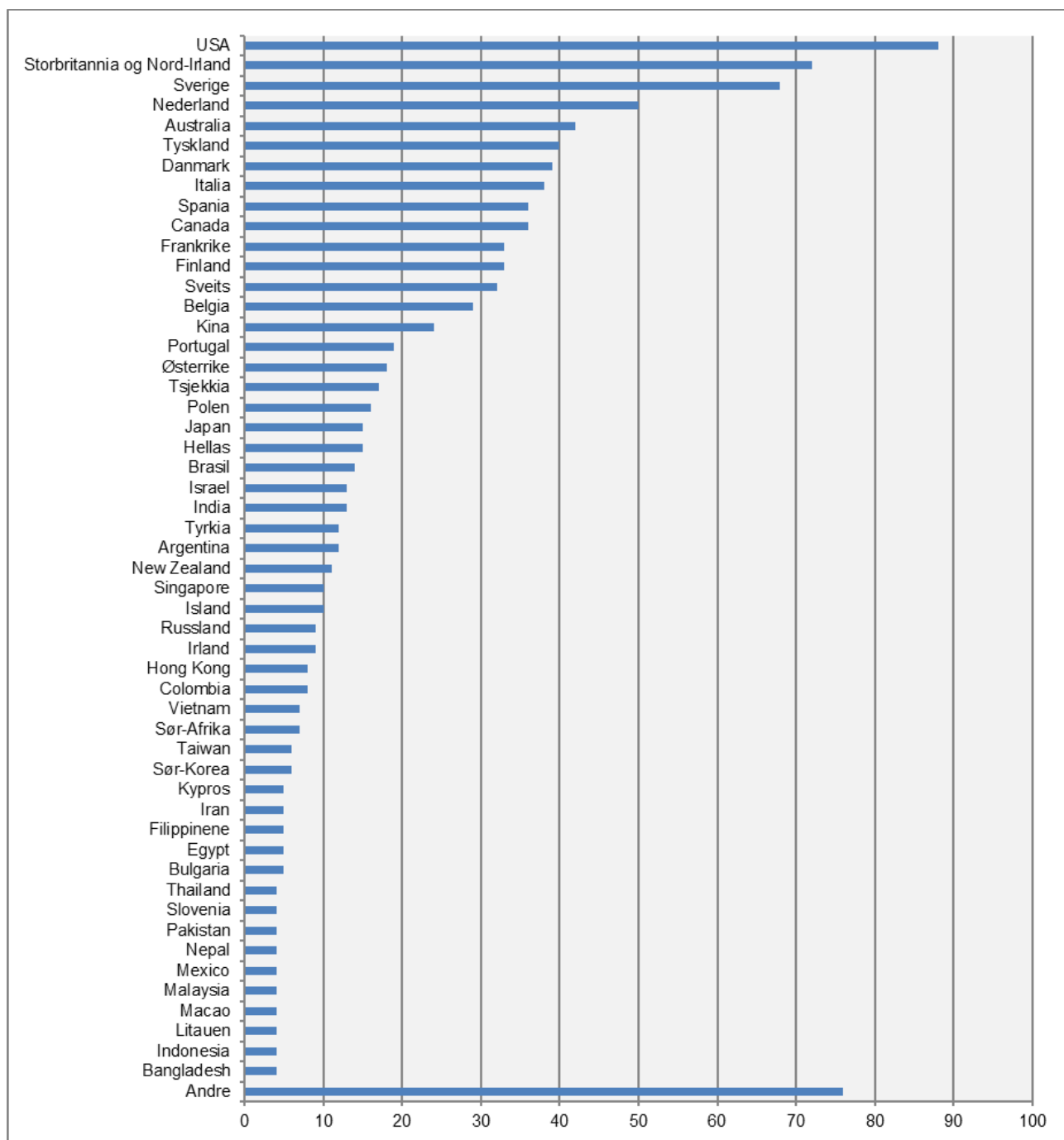
7. Internasjonalt samarbeid

I 2022 var 224 artikler eller 52 prosent av de publiserte artiklene sampublisering med utenlandske samarbeidspartnere. Som figur 8 viser, har antallet artikler som inkluderer internasjonalt samarbeid vært stabil de siste årene. Figur 9 viser land vi har sampublikasjoner med internasjonalt. USA og Storbritannia er de landene vi har flest sampublikasjoner med.

Figur 8: Antall publikasjoner fra Ahus med internasjonalt samarbeid

Figur 9: Sampublisering internasjonalt

8. Ressursbruk

I 2022 ble totalt 200,7 årsverk benyttet til forskning og utviklingsarbeid (FoU-rapport til SSB (tidligere NIFU) for 2021). Av dette utgjorde forskningsårsverkene 187,2. I tillegg er 50,7 årsverk tilknyttet UiO. Ahus har også ansatte som har bistillinger/doktorgradsstipend ved OsloMet og OsloMet har ansatte med bistillinger ved Ahus.

Forskningsstøtten ved sykehuset er hovedsakelig finansiert av Ahus og noe av UiO. Forskningsstøtten inkluderer økonomi, personal, internkontroll, medisinsk faglig bibliotek, kliniske studier, klinisk forskningspoliklinikk, biobank/ebiobank, innovasjon, forskningsjus, digital forskningsinfrastruktur, statistikk og Grants.

Tabell 8 viser fordelingen av forskningsårsverk og antall ansatte per divisjon/klinikk ved Ahus.

Tabell 9 viser fordelingen av årsverk og ansatte tilknyttet Campus Ahus, UiO.

Tabell 8: Divisjonsvis fordeling av årsverk og ansatte på FoU, Akershus universitetssykehus 2022

Ahus 2022	DDT	PSYK	KIR	Orto	MED	KK	BUK	FID/HØKH	FID/Forskning s-støtte/andre	Analyse/ Datafangst	Medisin og helsefa	Totalt
Årsverk internt finansiert	12,39	25,14	8,38	3,82	50,78	3,25	5,70	7,55	17,33	0,40	1,19	135,93
Antall ansatte	45,00	67,00	52,00	16,00	125,00	11,00	16,00	14,00	24,00	1,00	4,00	375,00
Årsverk eksternt finansiert	4,01	8,39	2,90	2,08	28,45	2,11	5,44	9,47	1,94	0,00	0,00	64,79
Antall ansatte	9,00	28,00	7,00	6,00	64,00	10,00	16,00	20,00	4,00	0,00	0,00	164,00
Ahus totalt årsverk	16,40	33,53	11,28	5,90	79,23	5,36	11,14	17,02	19,27	0,40	1,19	200,72

Tabell 9: Divisjonsvis fordeling av årsverk og ansatte i vitenskapelige stillinger. Campus Ahus, UiO, 2022

UiO - Campus Ahus 2022	DDT	PSYK	KIR	Orto	MED	KK	BUK	HØKH	Forskningsstøtte*	Analyse/ Datafangst *	Adm ansatte *	Totalt
Årsverk internt finansiert	1,4	0,4	4,5	1,6	15,0	1,1	3,6	1,7	5,0	1	2,5	37,8
Antall ansatte internt finansiert	7,0	2,0	11,0	4,0	29,0	4,0	5,0	3,0	5,0	1	3	74,0
Årsverk eksternt finansiert	0,2	0,2	0,6	0,0	7,2	0,0	0,2	3,0	1,5	0	0	12,9
Antall ansatte eksternt finansiert	1,0	1,0	3,0	0,0	15,0	0,0	1,0	4,0	4,0	0	0	29,0
Årsverk UiO totalt	1,6	0,6	5,1	1,6	22,2	1,1	3,8	4,7	6,5	1,0	2,5	50,7
UiO totalt antall ansatte	8,0	3,0	14,0	4,0	44,0	4,0	6,0	7,0	9,0	1,0	3,0	103,0

*

Forskningsstøtte omfatter ingeniørene på EpiGen samt IT-ansvarlig.

Analyse/datafangst omfatter de to UiO-ansatte rådgiverne.

Adm ansatte er univ adm Campus Ahus.

Tabell 10 viser utviklingen i antallet årsverk de ni siste årene.

Tabell 10: Utvikling av divisjonsvis fordeling av årsverk til FoU ved Ahus og Campus Ahus for perioden 2014 – 2022

	DDT	PSYK	KIR	Orto	MED	KK	BUK	FID	Forsknings- støtte**	Analyse/ Datafangst	Adm ansatte*	Medisin og helsefag- divisjonen	TOTAL Forskning og utvikling
Ahus årsverk													
2014	13	30,6	4,4	4,9	55,6	6,9	9	19,7	9,6				153,7
2015	11	29,5	5,3	7,4	64,8	6,1	12,8	21,9	10,5				169,3
2016	17,9	47,7	6,4	6,2	71,2	5,4	11,4	19,9	5,8	3,2			195,1
2017	19,3	44	6,1	6,7	69,3	6,3	10	23,4	5,8	3		0,2	194
2018	19,3	44	6,1	6,7	69,3	6,3	10	23,4	5,8	3		0,2	194
2019	15,6	29,8	10,1	5,9	73,9	6,9	7,8	18,1	13,8	0,3		1,4	183,6
2020	15,6	29,8	10,1	5,9	73,9	6,9	7,8	18,1	13,8	0,3		1,4	183,6**
2021	16,4	33,53	11,28	5,9	79,23	5,36	11,14	17,02	19,27	0,4		1,19	200,72
2022	16,4	33,53	11,28	5,9	79,23	5,36	11,14	17,02	19,27	0,4		1,19	200,72
UiO årsverk													
2014	1,4	0,4	6,2	3,2	16,7	1,9	1,4	2,8	9,8				43,8
2015	1,4	0,4	7,7	2,9	20	1,4	1,4	1,6	10,5				47,3
2016	1,4	0,4	7	2,7	19,3	1,6	2,4	2,8	6,4	2	2,7		48,7
2017	1,6	0,6	16	5	22,3	3	4	5	6	2	2,5		50,6
2018	1,6	0,6	16	5	22,3	3	4	5	6	2	2,5		50,6
2019	2	0,6	5,2	1,7	16,4	1,6	3,6	2,9	6	2	2,5		44,5
2020	2	0,6	5,2	1,7	16,4	1,6	3,6	2,9	6	2	2,5		44,5
2021	1,6	0,6	5,1	1,6	22,2	1,1	3,8	4,7	6,5	1	2,5		50,7
2022	1,6	0,6	5,1	1,6	22,2	1,1	3,8	4,7	6,5	1	2,5		50,7

* I 2013 var Orto organisert under Kirurgisk divisjon.

** Her inngår forskningsingeniørene ved EpiGen, statistiker og IT støtte. I datafangst inngår de to UiO ansatte rådgiverne.

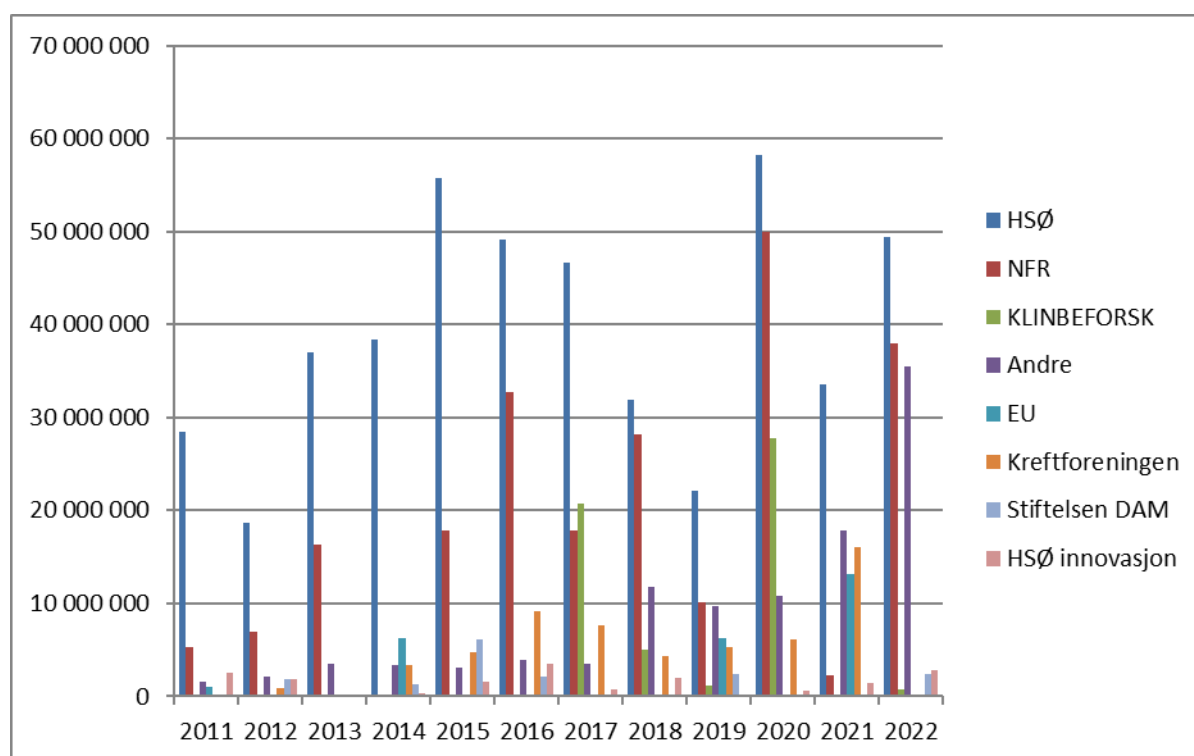
*** Samme tall som i 2019, det var ingen rapportering av tall til NIFU/SSB i 2020.

DDT:	Diagnostikk- og teknologidivisjonen
PSYK:	Psykisk helsevern og rus divisjonen
KIR:	Kirurgisk divisjon
ORTO:	Ortopedisk klinikk
MED:	Medisinsk divisjon
KK	Kvinneklinikken
BUK:	Barne- og ungdomsklinikken
FID:	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen

9. Innvilgelse av eksterne forskningsmidler

I 2022 fikk Akershus universitetssykehus tildelt totalt kr 127,5 millioner i eksterne forskningsmidler; blant annet fra Helse Sør-Øst RHF, Norges forskningsråd, Nasjonalforeningen for folkehelsen og Kreftforeningen. I figur 10 fremgår ekstern finansiering fordelt på finansieringskilder fra 2011 til 2022. Tabell 11 og 12 viser tildeling per prosjekt.

Figur 10: Ekstern finansiering fordelt på finansieringskilde 2011 - 2022

Tabell 11: Prosjekter som er innvilget eksterne forskningsmidler til PhD stipendiat, post doc stipendiat og større driftsbevilgninger

Prosjekttittel	Prosjektleder	Divisjon/klinikk	Finansiert av:	Tildeling 2022
MESSVESS-AI: Machine learning for automatic creation of patient-specific vascular maps during colon cancer surgery	Dejan Ignjatovic	Kirurgisk divisjon, gastrokirurgen	HSØ Innovasjonsmidler	kr 500 000,00
Fremre korsbåndrekonstruksjon hos barn	Guri Ranum Ekås	Ortopedisk klinikk	Sophies Minde Ortopedi	kr 535 124,00

SAINT: Safe Induction of labor Trial	Camilla Haavaldsen	Kvinneklinikken	Klinbeforsk via samarbeidsavtale med OUS	kr 731 327,00
Styrketrening med elektrisk stimulering for kvinner med svak bekkenbunns- og muskulatur. En randomisert kontrollert pilotstudie.	Ingeborg H Brækken	Kirurgisk divisjon, Bekkensenteret	Fysiofondet	kr 816 000,00
Hjemmebørsel - Individuell tilpasset hjemmebasert børselomsorg	Andrea Solnes Miltenburg	Kvinneklinikken	HSØ Innovasjonsmidler	kr 950 000,00
Integrerte helsetjenester til skrøpelige eldre	Anette Melsnes Skogvold	Medisin og helsefag, Avd. Samhandling og helsefremmende	Innovasjonsmidler fra HSØ	kr 985 000,00
A solution to the kneecap fracture problem	Hendrik Frølich Fuglesang	Ortopedisk klinikk	Novo Nordisk Foundation	kr 992 000,00
En ny generasjon pasientrapporterte kvalitetsmålinger innen psykisk helsevern og tværfaglig spesialisert rusbehandling	Ketil Hanssen-Bauer	Divisjon psykisk helsevern, FoU	NFR via samarbeidsavtale med FHI	kr 1 058 608,00
ProBio: An outcome-adaptive and randomized multi-arm biomarker driven study in patients with metastatic prostate cancer	Jan Oldenburg	Medisinsk divisjon, kreftavdelingen	Karolinske Institutet, Department of Medical Epidemiology and Biostatistics	kr 1 200 000,00
Randomized phase III trial investigating the survival benefit of adding thoracic radiotherapy to durvalumab immunotherapy plus chemotherapy in extensive stage small-cell lung cancer (TRIPLEX)	Kirill Neumann	Medisinsk divisjon, Lungeavdelingen	Astra Zeneca via samarbeidsavtale med NTNU.	kr 1 200 000,00
Biomarkers of subclinical myocardial injury and dysfunction in HUNT-COVIT-19	Torbjørn Omland	Medisinsk divisjon, Hjerteravdelingen	ABBOTT	kr 1 531 800,00
Etablering av regional infrastruktur for pragmatiske kliniske studier ved Akershus universitetssykehus HF	Magnus Lyngbakken	Forsknings og innovasjonsdivisjonen	HSØ	kr 2 000 000,00
Turning up mitophagy to blunt Alzheimer Tau pathologies	Evandro Fei Fang	Medisinsk divisjon, EpiGen	Cure Alzheimer's Fund	kr 2 088 845,00
Langtidseffekter etter koronavirusinfeksjon hos ungdom	Vegard Wyller	Barne- og ungdomsklinikken	Stiftelsen DAM via Recovery Norge	kr 2 343 000,00
Norwegian EQ-5D-5L valuation study completion	Kim Rand	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen, HØKH	EuroQol Research Foundation	kr 2 343 060,00
A combination of artificial intelligence and wet lab techniques to identify robust mitophagy inducers as drug candidates for Alzheimer's disease and other neurodegenerative diseases	Evandro Fei Fang	Medisinsk divisjon, Epigen	VitaDao via Inven2	kr 2 397 750,00

Restoring mitophagy to inhibit Tau seeds-induced pathology in Alzheimer's disease	Domenica Caponio	Medisinsk divisjon, EpiGen	Nasjonalforeningen	kr 2 820 000,00
Samarbeidsavtale med SpinChip Diagnostics	Helge Røsjø	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen	SpinChip Diagnostics	kr 3 486 472,00
ACE 5 Study: Lung Cancer Screening Plus Program to reduce cardiovascular morbidity and mortality	Helge Røsjø	Forskning og Innovasjon	HSØ	kr 3 561 000,00
Effect of NicotinAmide Riboside on myocardial and skeletal muscle Injury and function in patients with metastatic breast cancer receiving Anthracyclines (NARNIA)	Torbjørn Omland	Medisinsk divisjon	HSØ	kr 3 561 000,00
RCT: Brief Intervention for medication misuse among elderly	Anders Christofer Lundqvist	Forskning og innovasjon (HØKH)	HSØ	kr 3 561 000,00
Patient safety during robotic surgery. Protecting the brain during modern prostate surgery.	Signe Søvik	Kirurgisk divisjon	HSØ	kr 3 561 000,00
What works for the patients? A prospective, longitudinal cohort study of treatment of psychosis.	Kristin Sverdvik Heiervang	Divisjon psykisk helsevern	HSØ	kr 3 561 000,00
Challenging the paradigm of autism as primarily heritable: The impact of socio-demographic factor	Andrea Kagge Wister	Barne- og ungdomsklinikken	HSØ	kr 3 561 000,00
Linking mycobacteria infection, BCG vaccination and post vaccination immune responses to Amyotrophic Lateral Sclerosis and Multiple Sclerosis risk: A population based cohort study	Ola Nakken	Medisinsk divisjon	HSØ	kr 3 564 000,00
Prediction of disease course and treatment escalation in ulcerative colitis through gut microbiota profile recognition (UC study)	Stephan Brackmann	Medisinsk divisjon, Fordøyelse	Forskningsrådet via samarbeidsavtale med Genetic Analysis	kr 3 780 000,00
Towards elimination of cervical cancer: DNA methylation analyses to improve specificity and reduce overtreatment related to HPV-based screening	Mari Nygård	Kreftregisteret	HSØ	kr 4 707 000,00
widenSN	Henrik Schirmer	Medisinsk divisjon, Hjerteravdelingen	Forskningsrådet via samarbeidsavtale med CardiNor AS	kr 4 736 000,00
New blood test for diagnosing early stage Parkinson's Disease	Tormod Fladby	Medisinsk divisjon, Neurologi	NFR via samarbeidsavtale med Pre Diagnostics AS	kr 4 950 000,00
PredARIA: A new biomarker system to predict ARIA side effects	Tormod Fladby	Medisinsk divisjon, Neurologen	NFR via samarbeidsavtale med Pre Diagnostics AS	kr 5 000 000,00
Assisted Peptide and Protein Clearance in Alzheimer Disease	Tormod Fladby	Medisinsk divisjon, Neurologi	Stiftelsen Balder	kr 5 065 000,00

Evaluation of SARS-CoV-2 vaccination of immunosuppressed and transplanted patients and revised vaccine guidelines for poor responders	Frode H. Eidset	Medisinsk divisjon, Fordøyelse	CEPI via samarbeidsavtale med OUS	kr 6 300 000,00
NorTrials-satsingen til helseforetakene i Helse Sør-Øst	Helge Røsjø	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen?	HSØ	kr 7 500 000,00
NorHEAD	Kjersti Vetvik (Espen S. Kristoffersen)	Medisinsk divisjon, Neurologen	Forskningsrådet via samarbeidsavtale med NTNU (FKB-senter)	kr 8 323 000,00
Inequalities in ageing well and the significance of transitions in later life (TRILL)	Marijke Veenstra	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen, HØKH	Forskningsrådet	kr 9 282 000,00
NorTrials senter for hjerte-karsykdommer	Peder Langeland Myhre	Medisinsk divisjon, Hjerteavdelingen	HSØ	kr 10 000 000,00

Tabell 12: Prosjekter innvilget mindre bevilgninger fra eksterne finansieringskilder

Prosjekttittel	Prosjektleder	Divisjon/klinikk	Finansiert av:	Tildeling 2022
Forskningsmidler fra Ødegaards og Frimann-Dahls fond til fremme av norsk radiologisk forskning	Joana Reis	Divisjon for diagnostikk og teknologi	Ødegaards og Frimann-Dahls fond	kr 40 000,00
Save the meniscus – The Bucket Handle study. Repair technique, functional outcome, and prognostic factors	Axel Száva Petterson	Ortopedisk klinikk	Smith and Nephew (tildelt på vintermøtet)	kr 40 000,00
Genetisk undersøkelse av prediktive biomarkører for immunterapi til tykk- og endetarm	Sebastian Meltzer	Medisinsk divisjon, kreftavdelingen	Fam. Blixen Fond	kr 40 000,00
Effekt av Agaricus Blazei Murill basert på soppekstrakt på astma og allergi	Faiza Mahmood	Diagnostikk- og teknologidivisjonen, IMTRA	Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin (via Den norske legeförening)	kr 50 000,00
Post imaging contrast recovery from patient urine pilot project	Line Ausland	Diagnostikk og teknologidivisjonen, Bildediagnostikk	GE Healthcare	kr 75 000,00
Intracellular and extracellular characterization on the tumor/tumor microenvironment coagulome in breast cancer patients	Shakila Jabeen	Medisinsk divisjon, EpiGen	National Network for Breast Cancer Research via Vestre Viken	kr 80 000,00
Forskningsmidler fra Høyesterettsadvokat Per Ryghs legat	Ingeborg Steinholt	Kirurgisk divisjon	Høyesterettsadvokat Per Ryghs legat (UNIFOR)	kr 90 000,00
Funksjonelle undersøkelser av behandlingseffekt for metastatisk tykk- og endetarmskreft	Sebastian Meltzer	Medisinsk divisjon, kreftavdelingen	Astrid og Birger Torstedts legat til bekjempelse av kreft	kr 100 000,00
Forskningsmidler til å gjennomføre NMR av operasjonspreparater fra pasienter operert for tarmkreft	Kine Mari Bakke	Medisinsk divisjon, kreftavdelingen	Astrid og Birger Torstedts legat til bekjempelse av kreft	kr 100 000,00

Kvalitetskontroll av analyse, delprosjekt av Graniner som biomarkører ved mistanke om akutt dekompenstert Hjertesvikt (ACE2)	Torbjørn Omland	Medisinsk divisjon, Hjerteravdelingen	SpinChip Diagnostiv AS	kr 100 000,00
Hjertets muskelfunksjon	Eirik Nestaas	Barne- og Ungdomsklinikken	Overført driftsmidler fra SIV (opprinnelig tildeling fra Fam Blix fond)	kr 100 000,00
Research Grant; UCBs forskningsstipend for yngre nevrologer og vinner av Sanofis forskningsstipend innen MS forskning	Rune Høglund	Medisinsk divisjon, Neurologi	sanofi-aventis Norge AS. Her kommer det også inn stipend tildelt på Nevrodagene 2022 (50.100,-)	kr 100 000,00
Avrivningsbrudd av korsbåndsfestet hos barn. Hvordan går det egentlig? (Tildeling fra Grythfeldt)	Maren Gundersen	Ortopedisk klinikk	Dr T Grythfeldt og Frue Forskningsfond	kr 130 470,00
Nordisk seminar om hepatitt C	Olav Dalgard	Medisinsk divisjon, Infeksjonsmedisin	NFR	kr 149 000,00
«Genetics in dilated cardiomyopathy: significance and molecular mechanisms of ADAMTSL3 variants»	Ida Gjervold Lunde	DDT	Nasjonalforeningen	kr 200 000,00
Return to Work – How to Prevent Opioid-induced Neck and Back Pain?	Johannes Gjerstad	Psykisk helsevern	STAMI	kr 200 000,00
Biomarkører som predikerer spredning av tarmkreft	Anne Hansen Ree	Medisinsk divisjon, kreftavdelingen	NFR via Inven2	kr 200 000,00
Posisjonering- og prosjektetableringsstøtte (PES2022)	Vegard Bruun Wyller	Barne- og Ungdomsklinikken	Forskningsrådet via OUS	kr 200 000,00
Uracil Base Excision Repair as a tumor enabler in APOBEC expressing tumours – Implications for B-cell lymphomagenesis	Hilde L Nilsen	Medisinsk divisjon, EpiGen	Kreftforeningen via samarbeidsavtale med UiO	kr 220 000,00
Variations in trajectories, utilisation and costs in Norwegian municipal in-patient acute care units – MipAC	Hilde Lurås	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen, HØKH	NFR via samarbeidsavtale med NTNU	kr 233 000,00
A phase 3 multicenter, randomized, prospective, open-label trial of ibrutinib monotherapy versus fixed-duration venetoclax plus obinutuzumab versus fixed duration 1 ibrutinib plus venetoclax in patients with previously untreated chronic lymphocytic leukemia (CLL)	Hoa Thi Tuyet Tran	Medisinsk divisjon, Blodsykdommer	University of Cologne via samarbeidsavtale med St. Olavs hospital	kr 233 040,00
Target CRC	Sebastian Meltzer	Medisinsk divisjon, kreftavdelingen	Oncosyne AS	kr 240 000,00
Tidlig oppdagelse av hjerteslag med hjelp av kunstig intelligens	Ole Morten Rønning	Medisinsk divisjon, Neurologi	Samarbeidsavtale med Helse Stavanger (finansiering fra Helse Vest)	kr 240 000,00
PARASTOP-Paracetamol with Strong Opioids: A randomized, double-blind, parallel-group non-inferiority phase III withdrawal trial of paracetamol versus placebo in conjunction with opioids for moderate to severe cancer-related pain	Olav Magnus Fredheim	Kirurgisk divisjon, Palliativ	HSØ (Åpen prosjektstøtte) via samarbeidsavtale med OUS	kr 250 000,00

The challenging behavioral phenotype of Smith Magenis Syndrom - a preparation for a PhD project.	Monica Stolen Dønnum	Divisjon psykisk helsevern, Voksenhabilitering	Nasjonalt kompetansesenter for sjeldne diagnoser (NKSD, OUS)	kr 265 000,00
Platefiksasjon versus nagling av 3 og 4 parts skulderbrudd. En prospektiv randomisert studie.	Annette K.B: Wikerøy	Ortopedisk klinikk	Sophies Minde Ortopedi	kr 278 133,00
Fusjon i korsryggen vs tverrfaglig rehabilitering. En multisenter RCT.	Sverre Mjønes	Ortopedisk klinikk	Sophies Minde Ortopedi	kr 348 654,00
Validering lungekreft risikomodell	Haseem Ashraf	DDT	NTNU	kr 350 000,00
Identifisering av faktorer av betydning for behandlingssvikt og pasienttilfredshet etter avrevet akillesene: Minimum 5 års oppfølging av pasienter randomisert til ikke-kirurgisk behandling, åpen kirurgi eller mini-åpen kirurgi	Tor Kristian Molstad Andresen	Ortopedisk klinikk	Sophies Minde Ortopedi	kr 374 802,00
Avstand i mediale tibiotalare avstand, ved laterale ankelfrakturer, på stående og liggende bilder	Haseem Ashraf	Diagnostikk- og teknologidivisjonen, BDA	Sophies Minde Ortopedi	kr 393 400,00
Integrerte helsetjenester for skrøpelige eldre med sammensatte beov	Bendik Westlund Hegna	Foretaksutvikling,	HSØ Innovasjonsmidler	kr 400 000,00
The Norwegian Node of the International Neuroinformatic Coordinating Facility*	Tormod Fladby	Medisinsk divisjon, Nevrologen	NFR via samarbeidsavtale med UiO	kr 455 000,00
Samarbeidsavtale Novartis EKG AI	Jesper Ravn	Medisinsk divisjon, Hjerteravdelingen	Novartis	kr 495 000,00
Medical consulting services by being an advisory member of the steering committee for one of the RSW studies	Ellen Brodin	Medisinsk divisjon, Blodsykdommer	Pfizer	45 000,- (Årlig fakturering)
Betre hørselshabilitering med detaljert språklydtesting	Juha Silvola	Kirurgisk divisjon, ØNH	Stiftelsen DAM via samarbeidsavtale med OUS	4 165,- (Årlig fakturering)
A randomized phase II, open-label, multicentre study investigating efficacy and safety of anti-PD-1/PD-L1 treatment +/- UV1 vaccination as first line treatment in patients with inoperable advanced og metastatic non-small cell lung cancer (LUNGVAC)	Anne Siri Gløersen	Medisinsk divisjon, Lungeavdelingen	Vestre Viken	0-, (Årlig fakturering)

*Forlengelse av et prosjekt fra 2017, hvor det har kommet ny tildeling.

10. Interne forskningsmidler

En gang i året utlyses interne forskningsmidler som ansatte kan søke på. Søknadene blir kvalitetsvurdert av eksterne fagfeller.

I 2022 ble det til sammen søkt om 20 958 046 kroner fordelt på 57 søknader. Den samlede summen som ble tildelt var 8 millioner fordelt på 25 prosjekt (se tabell 13). Søkerne blir oppfordret til å benytte fagfellenes tilbakemeldinger til å forbedre søknadene når det skal søkes om forskningsfinansiering fra Helse Sør-Øst og andre eksterne kilder.

Tabell 13: Prosjekter innvilget interne forskningsmidler 2022

Prosjekttittel	Prosjektleder	Divisjon/klinikk	Tildelt beløp
Spatial-temporal evaluation of mitophagy in post-mortem brain tissues from AD patients covering Braak Staging I-VI and normal controls	Evandro Fei Fang	Medisinsk Divisjon	180 000
Uracil Base Excision repair as a tumour enabler in APOBEC expressing tumours – Implications for B-cell malignancies	Hilde Loge Nilsen	Medisinsk Divisjon	250 000
T follicular helper cells as disease-drivers in multiple sclerosis	Andreas Lossius	Medisinsk Divisjon	250 000
Linking REST in mitophagy and Alzheimer's disease	Maria Jose Lagartos-Donate	Medisinsk Divisjon	500 000
Assessing right colon cancer patients with metastatic central (D3) lymph nodes. Identifying the group benefiting from extended mesenterectomy and evaluation of radiological, pathological and genetics related prognostic factors.	Dejan Ignjatovic	Kirurgisk divisjon	500 000
Hormonal adaptation and resistance in locally advanced breast cancer patients	Jürgen Geisler	Medisinsk Divisjon	250 000
Novel Placental Diagnostic Tools for Real Time Assessment of Human Placental Development and Function in Pregnancy	Anne Eskild	Kvinneklinikken	250 000
Communicating Medical INFORMATION to patients: An evidence-based toolbox of strategies (COME INFO Project)	Pål Gulbrandsen	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen	161 000
Plan D - a randomized controlled trial of vitamin D supplementation in psychotic disorders including the use of digital measures	Mari Nerhus	Psykisk helsevern og rus divisjon	250 000
ADAMTSL3 proteins: A fibroblast angle to understanding genetic variants in dilated cardiomyopathy	Ida Gjervold Lunde	Diagnostikk- og teknologidivisjonen	500 000
Vaginal delivery; Have we overlooked injuries that may cause sexual dysfunctions?	Marie Ellström Engh	Kvinneklinikken	250 000
Tibial Spine Avulsion fractures in children – Epidemiology, treatment and outcomes	Guri Ranum Ekås	Ortopedisk klinikk	500 000
"Picking the bad mole" - from primary melanomas to distant metastasis	Henrik Jespersen	Medisinsk Divisjon	500 000
Precision therapy versus standard therapy in Acute Myeloid Leukaemia and Myelodysplastic syndrome in elderly (PALM)	Anders Dahm	Medisinsk Divisjon	250 000
Secretoneurin: biomarker and therapeutic strategy in cardiovascular disease	Anett Hellebø Ottesen	Forsknings- og innovasjonsdivisjonen	250 000

Prosjekttittel	Prosjektleder	Divisjon/klinikk	Tildelt beløp
Treating patients with anal incontinence using Remote Patient Monitoring (RPM) during a pandemic	Catherine J. Teig	Kirurgisk divisjon	70 000
Fractures of the proximal humerus Two Prospective Randomized Controlled Trials on the treatment	Rune Bruhn Jakobsen	Ortopedisk klinikk	250 000
Circulating cell-free DNA in breast cancer: methylation patterns lead to potential prognostic and predictive bio markers.	Jovana Klajic	Medisinsk Divisjon	500 000
Detection of renal fibrosis burden and prediction of kidney function deterioration: The role of kidney MRI and markers of accelerated renal aging.	My Svensson	Medisinsk Divisjon	250 000
"The dancing heart: A pilot study using computer vision and machine learning to assess myocardial function"	Siri Lagethon Heck	Diagnostikk- og teknologidivisjonen	500 000
Antibiotics in viral community acquired pneumonia (ARCADE)	Olav Dalgard	Medisinsk Divisjon	250 000
Identifying modifiable risk factors for amyotrophic lateral sclerosis	Ola Nakken	Medisinsk Divisjon	500 000
Disease panorama and challenges in patients with acute dyspnea: The impact of novel and established cardiac biomarkers	Magnus Nakrem Lyngbakken	Medisinsk Divisjon	500 000
Epidemiology and outcomes of sarcoidosis in Norway: a national register-based cohort study	Knut Stavem	Medisinsk Divisjon	250 000

11. Fremragende forskningspris

Hvert år tildeles priser for fremragende forskning til tre artikler med førsteforfatter fra Ahus. En viktig hensikt med dette er å stimulere til god forskning og synliggjøre den kvalitativt gode forskningen som produseres og publiseres av sykehusets ansatte. De tre lederne av UiO-klinikkene ved Ahus nominerer en rangert liste på tre artikler hver på bakgrunn av nedfalte kriterier. Endelig beslutning fattes i samordningsmøte mellom Ahus og Campus Ahus. Prisivinnerne får blomster, diplom og 10.000 kroner som kan benyttes til drift reiser/konferansedeltagelse eller lignende.

Prisvinnerne i 2022 var Nazli Bahrami (Kirurgisk divisjon), Shakila Jabeen (Medisk divisjon), Nina H. Schultz (Medisinsk Divisjon) og Christofer Lundqvist (Forsknings- og innovasjonsdivisjonen)

Fra venstre: Nazli Bahrami, Christofer Lundqvist, Shakila Jabeen og Nina H. Schultz.

Omtale av vinnerne

Klinikk for Helsetjenesteforskning og psykiatri:

Socheat Cheng, Tahreem Ghazal Siddiqui, Michael Gossop, Torgeir Bruun Wyller, Espen Saxhaug Kristoffersen og Anders Christofer Lundqvist.

The patterns and burden of multimorbidity in geriatric patients with prolonged use of addictive medications

DOI: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40520-021-01791-5>

Artikkelen fokuserer på et klinisk viktig område; eldre, multimorbide pasienters bruk av vanedannende medisiner. Studien tar utgangspunkt i data samlet inn på geriatrisk avdeling og har så langt resultert i 2 PhD grader (Cheng og Siddiqui) og en 3. er underveis. Datasettet danner også grunnlag for utviklingen av en intervensjon for å avdekke uheldig medisinbruk blant eldre pasienter.

Sterke smertestillende, beroligende og søvndyssende medisiner er anbefalt å bruke kun med stor forsiktighet blant eldre pasienter på grunn av risiko for bivirkninger og avhengighet. Samtidig har mange eldre flere sykdommer som medfører bruk av flere medisiner, noe som øker risiko for medikamentfeil og bivirkninger.

Vi har sett på sammenhenger mellom grad av sykelighet (multimorbiditet) og langtidsbruk av disse sterke medisinene blant eldre pasienter, innlagt ved somatiske avdelinger ved Ahus. Vi fant en sterk assosiasjon mellom multimorbiditet og bruk av slike medisiner også når man justerer for faktorer som alder, kjønn, angst, depresjon og smerte. Mest vanlig var innsovningsmedisinene, etterfulgt av kombinasjonsbruk av flere medisiner samt bruk av sterke smertestillende. Samtidig bruk av flere medisiner var direkte korrelert med grad av multimorbiditet. De organsystemene som var sterkest assosiert med langtidsbruk var lever, mage/tarmkanalen, nervesystemet og muskel/skjelett.

Vår konklusjon er at det er all grunn til å være ekstra observant på risikoen som er assosiert med langtidsbruk av disse sterke medisinene blant eldre, spesielt innenfor spesialiteter som håndterer sykdommer i lever, mage/tarmsystemet, nervesystemet og muskel/skjelettplager.

Klinikk for kirurgiske fag:

Nazli Bahrami, Shakila Jabeen, Andliena Tahiri, Torill Sauer, Hilde Presterud Ødegård, Stephanie Beate Geisler, Berit Gravdehaug, Laurens Cornelus Reitsma, Knut Selsås, Vessela N. Kristensen og Jürgen Geisler.

Lack of cross-resistance between non-steroidal and steroidal aromatase inhibitors in breast cancer patients: the potential role of the adipokine leptin

DOI: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10549-021-06399-x>

Nazli Bahrami, Shakila Jabeen og medarbeidere har gjennomført en randomisert studie der de har sammenlignet letrozol eller exemestane i behandlingen av pasienter med brystkreft. Årets vinner viser at det er mulig å gjennomføre en randomisert klinisk kontrollert studie av høy kvalitet, selv om man kommer fra et lite fagfelt. Protokollen ble publisert i 2019, og de endelige resultatene av studien publisert i 2021. Dette vitner om stor gjennomføringsevne og viser at tverrfaglig samarbeid, på vers av avdelinger er essensielt for å lykkes i forskningsprosjekter. Studien er av stor betydning for å løfte det kliniske miljøet og tilby den beste behandling til pasientene.

Aromatasehemmere er en gruppe medikamenter som hemmer østrogenproduksjonen og spiller derfor en nøkkelrolle ved behandling av hormonfølsom brystkreft. Det finnes to hovedgrupper av aromatasehemmere: de ikke-steroidale inhibitorene (for eksempel letrozol) og steroidale inaktivatører (eksemestan).

Pasienter kan utvikle resistens mot virkestoffene, noe som kan medføre resistens mot medikamenter i samme gruppe. Dette kalles kryssresistens. I slike tilfeller kan kreftsykdommen progrediere, og et skifte til et medikament i den andre gruppen kan føre til stabilisering av kreftsykdommen. Forklaringen til dette fenomenet med manglende kryssresistens er så langt ukjent, og kan ikke forklares ut fra teorien om mer potent hemming av østrogen.

I vår studie har vi sett nærmere på andre terapeutiske effekter av letrozol og eksemestan gjennom å analysere nivåer av cytokiner under pågående behandling. Våre resultat viser at serumnivåer av leptin ble signifikant lavere under behandling med eksemestan. Leptin er et såkalt adipocytokin

som blant annet regulerer kroppsvekt og er en viktig bidragsfaktor ved overvekt og ved omdannelse av østrogen i kroppen.

Ut fra dette vurderer vi at eksemestane kan ha en mer sentral rolle i behandlingen, især hos postmenopausale, overvektige pasienter som har høye leptinverdier.

Klinikk for indremedisin og laboratoriefag:

Nina Haagenrud Schultz, Ingvild Hausberg Sørvoll, Annika Michelsen, Ludvig Andre Munthe, Fridtjof Lund-Johansen, Maria Therese Ahlen, Markus Wiedmann, Anne Hege Aamodt, Thor Håkon Skattør, Geir Erland Tjønnfjord og Pål Andre Holme.

Thrombosis and thrombocytopenia after CHAdOx1 NCoV-19 vaccination

DOI: 10.1056/NEJMoa2104882

Artikkelen avdekket mekanismen bak en sjelden men svært alvorlig bivirkning av ChAdOx1 nCoV-19 adenoviral vektor vaksine mot covid 19. Artikkelen ble publisert i verdens høyest rangerte medisinske tidsskrift med impact faktor 91, og ble kommentert i en lederartikkel i samme nummer. Artikkelen fikk stor betydning for vaksinestrategien nasjonalt og internasjonalt.

I mars 2021 ble fem pasienter innlagt med et lignende livstruende sykdomsbilde kjennetegnet av alvorlig trombose i hodet eller buk i tillegg til svært lavt blodplatetall. Fire av dem hadde også hjerneblødning. De hadde til felles at de alle var unge, friske helsearbeidere som hadde mottatt den vektorbaserte covid-19 vaksinen ChAdOx1 nCov-19 vaccine fra AstraZeneca 7-14 dager tidligere. Vi ville undersøke om denne livstruende tilstanden hadde sammenheng med vaksinen.

Det ble gjort omfattende undersøkelser, og vi fant at alle fem hadde platefaktor 4/polyanion antistoff i svært høye nivåer. PF4/polyanion antistoff kan dannes ved eksponering av negativt ladde overflater som ved protesekirurgi eller ved heparinbehandling, men dette var ikke tilfelle hos noen av pasientene. Man kunne derfor med rimelig stor sikkerhet fastslå at det var komponenter i vaksinen som trigget immunresponsen og blodplateaktiveringen som førte til den katastrofale kombinasjonen av trombose, lavt platetall og blødning.

Denne tilstanden var verken beskrevet i de store randomiserte studiene som undersøkte effekt og sikkerhet av ChAdOx1 nCov-19-vaksinen eller ved noen andre vaksiner. Syndromet ble kalt vaksineindusert trombotisk trombocytopeni (VITT) som nå er blitt en kjent vaksinasjonskomplikasjon til vektorbaserte Covid-19 vaksiner.

12. Årets avhandlinger

I 2022 disputerte 17 ansatte ved Akershus universitetssykehus for graden PhD. Tabell 6 viser fordelingen av doktorgrader per divisjon. Nedenfor følger oversikt over doktorandenes arbeid:

Cand.psychol Luxsiya Waraan ved Psykisk helsevern og rus divisjon disputerte 11. januar over avhandlingen: ***“Family based treatment of Adolescent Depression and Suicidal ideation”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“The role of interpersonal relationships in the treatment of depression throughout the life course ”*

Veileder: Seniorforsker Marianne Aalberg

MD Marthe Sørli Gottschalk ved Kvinneklinikken disputerte 28. februar over avhandlingen: ***“Age at menopause: Associated factors and temporal trends”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Advancing maternal age at childbearing - trends and implications”*

Veileder: Professor Anne Eskild

Cand.Med. Tarjei Tørre Asprusten ved Barne- og ungdomsklinikken disputerte 7. mars over avhandlingen: ***“Diagnosis of Chronic Fatigue Syndrome in Adolescents”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Long-term symptoms after covid-19 infection: age differences and chronic fatigue”*

Veileder: Professor Vegard Bruun Bratholm Wyller

Cand.Med. Ola-Lars Hammer ved Ortopedisk klinikk disputerte 11. mars over avhandlingen: ***“Surgical treatment of distal radius fractures - Clinical outcome and health economics”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“The current status of shared decision making in orthopaedic surgery and its influencing factors”*

Veileder: Førsteamanuensis Per-Henrik Randsborg

MD Yngve Thorsen ved Kirurgisk divisjon disputerte 8. april over avhandlingen: ***“Right Colectomy with Extended D3-Mesenterectomy: What can we say about the extent and the consequences of the injury to the superior mesenteric plexus?”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Methods for evaluating safety of new or modified surgical techniques”*

Veileder: Professor Dejan Ignatovic

MD Christian Thomas Pollmann ved Ortopedisk klinikk disputerte 3. mai over avhandlingen: ***“Improving outcomes in hip fracture patients”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Fractures in the upper extremity in the geriatric population - short- and longterm effects on function, PROMS and mortality”*

Veileder: Professor II Asbjørn Årøen

Cand.Med. Julia Brox Skranes ved Medisinsk divisjon disputerte 21. juni over avhandlingen: ***“Impact of tobacco on circulating troponin concentrations and cardiovascular risk”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Strengths and limitations of contemporary risk predictions systems for the prevention of cardiovascular disease worldwide”*

Veileder: Professor Torbjørn Omland

MD Meetal Kakad ved Forsknings- og innovasjonsdivisjonen disputerte 21. juni over avhandlingen: ***“Municipal acute units in Norway. Using operational research methods to model patient flows”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“The need for tactical planning in hospitals and the possibilities and limitations of applying operational research methods”*

Veileder: Seniorforsker Fredrik A. Dahl

MSc Tahreem Ghazal Siddiqui ved Forsknings- og innovasjonsdivisjonen disputerte 29. august over avhandlingen: ***“Central nervous system depressant medication use among older hospitalised patients: Cognitive function, communication and mortality”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Polypharmacy in older adults – strategies for intervention”*

Veileder: Professor II Christofer Lundqvist

Cand.psychol Regina Sofia Skar-Fröding ved Psykisk helsevern og rus divisjon disputerte 12. september over avhandlingen: ***“Personal recovery and satisfaction among service users with psychosis”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“According to empirical evidence, what are the possible biological and psychological mechanisms of change in the treatment of psychosis, and how should we design services to accommodate our knowledge in these areas to optimize recovery for patients?”*

Veileder: Førsteamanuensis Kristin S. Heiervang

Cand.Med. Sjur Hansen Tveit ved Medisinsk divisjon disputerte 20. september over avhandlingen: ***“Cardiac Troponin I and T: Comparison of the Diagnostic and Prognostic Performance in Coronary Artery Disease”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Heart failure beyond ejection fraction - alternative definitions and classifications”*

Veileder: Førsteamanuensis Peder Langeland Myhre

Cand.Med. Thea Vigen ved Medisinsk divisjon disputerte 22. september over avhandlingen: ***“Carotid atherosclerosis; Prevalence and relation with blood pressure and intracerebral blood flow velocities”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Spontaneous intracerebral hemorrhage: acute management of blood pressure, anticoagulant-related hemorrhage and do-not-resuscitate orders”*

Veileder: Professor II Ole Morten Rønning

Cand.Med. Felix Haidl ved Kirurgisk divisjon disputerte 23. september over avhandlingen: ***“Labor epidural analgesia: the role of adrenaline”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“A view into the future of labour analgesia with special focus on techniques, equipment, personalised medicine, and individualised care”*

Veileder: Professor Emeritus Vegard Dahl

Cand.Med. Ståle Bergman Myhrvold ved Ortopedisk klinikk disputerte 29. september over avhandlingen: ***“Outcomes, physical performance, and complications following treatment of acute Achilles’ tendon ruptures”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Classification, surgery and rehabilitation of ankle fractures”*

Veileder: Seniorforsker Sigurd Erik Hoelsbrekken

Cand.Med. Fjola Dögg Hugberg Sigurdardottir ved Medisinsk divisjon disputerte 11. oktober over avhandlingen: ***“Common sleep disorders and cardiovascular biomarkers in the general population”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Sleep habits and sleep disorders- impact on public health”*

Veileder: Professor Torbjørn Omland

Cand.Med. Javier Armando Luzon ved Kirurgisk divisjon disputerte 21. oktober over avhandlingen: ***“Applying emerging 3D visualization technologies to macro and micro anatomical datasets, for the improvement of operative planning, performance, and outcomes in colon cancer surgery”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Implementation of new technologies and techniques in surgery: Practical, ethical and economic considerations”*

Veileder: Professor Dejan Ignatovic

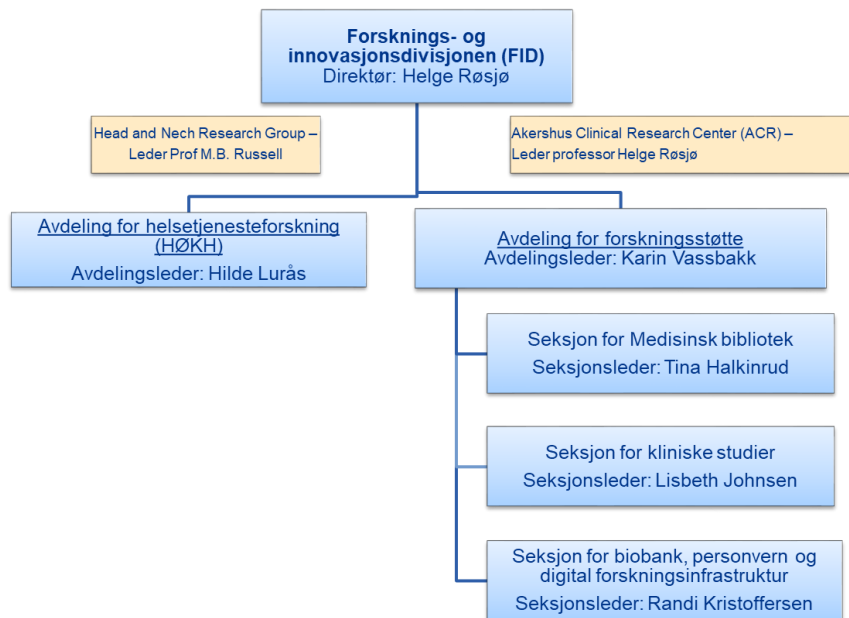
Cand.Med. Thien Trung Tran ved Diagnostikk- og teknologidivisjonen disputerte 8. desember over avhandlingen: ***“Prevention of venous thromboembolism in severe trauma: Inferior vena cava filters and pharmacological thromboprophylaxis”***

Prøveforelesningen ble avholdt over oppgitt emne *“Etiology and treatment of atrial fibrillation”*

Veileder: Førsteamanuensis Peter M. Lauritzen

14. Organisasjonskart Forskning- og innovasjonsdivisjonen

Figur 14: Organisasjonskart for Forsknings- og innovasjonsdivisjonen

15. Vedlegg 1:

Forskningsgrupper – OPPDATERING juni 2023

Medisinsk divisjon. Forskningsleder Per Selnes

- Cardiovascular Research Group (Kardiovaskulær forskningsgruppe) (Torbjørn Omland)
- Pulmonary Research Group (Lungemedisinsk forskningsgruppe) (Knut Stavem)
- Functional Genetics of Obesity Research Group (Yvonne Böttcher)
- Translational Cancer Research Group (TCRG), AHUS; (Kreft – Translasjons-forskningsgruppe, AHUS) (Jürgen Geisler)
- Klinisk nevrofaglig forskningsgruppe (Tormod Fladby)
- Gastromedisinsk forskningsgruppe (Jørgen Jahnsen)
- Senter for hematologisk forskning på Ahus (Anders Dahm)
- Nyremedisinsk forskningsgruppe (Ivar Eide)
- Endokrinologisk forskningsgruppe (Ingrid Nerموen)
- Clinical and Molecular Oncology in ColoRectal Cancer – CMOR (Anne Hansen Ree)
- 4D genome biology and circadian medicine (Anita Göndör)
- Molecular Mechanisms of Ageing and Age-predisposed Alzheimer's disease (Evandro Fei Fang)

Kirurgisk divisjon. Forskningsleder Juha Tapio Silvola

- Anestesi (Signe Søvik)
- Gastrokirugi (Knut Magne Augestad, vikar for Johannes Schultz første halvår 2023)
- Kar-Thorax (Jarlis Wesche, formelt ikke opprettet)
- Palliativ medisin (Olav Magnus Fredheim)
- Øre-nese-hals (Harald Hrubos-Strøm)
- Urologi (Stig Müller, formelt ikke opprettet)
- Kvalitet og pasientsikkerhet (Anne Karin Lindahl)
- Bekkensenteret (Catherine Teig)

Ortopedisk klinikk/forskningsgruppe. Forskningsleder Per-Henrik Randsborg

- Ortopedisk forskningsgruppe (Per-Henrik Randsborg)

Kvinneklinikken. Forskningsleder Anne Eskild.

- Kvinnesykdommer og fødselshjelp (Anne Eskild)

Divisjon for psykisk helsevern/Avdeling FoU (Forskning og utvikling).

Forskningsleder Ketil Hanssen-Bauer

- Barn og unge psykisk helse (Marianne Aalberg)
- Psykisk helse, behandling og implementering (Kristin S. Heiervang)
- Rus og avhengighet (Lars Tanum)
- Psykobiologi (Soili Marianne Lehto)
- Behandlings- og evalueringsforskning psykisk helse og avhengighet (Johan Siqveland)

Forskning og innovasjon. Forskningsleder Helge Røsjø

- HØKH (Helsetjenesteforskning) (Hilde Lurås)
- Head and neck research group (Michael Russel)

Barne- og ungdomsklinikken. Forskningsleder Vegard Bruun Wyller

- PAEDIA (Vegard Bruun Wyller)

Divisjon for diagnostikk og teknikk. Forskningsleder Anita Blomfeldt

- MIKS: Mikrobiologi og infeksjonsmedisin (Kristiane Søreng)
- PA: Patologi-forskningsgruppe (Ulla Randen)
- BDA: Klinisk radiologi (Jonh Terje Geitung)
- TLMB. Ingen forskningsgruppe, men forskningsnettverk ledet av Ragnhild Røysland

Akershus universitetssykehus HF

Besøksadresse: Sykehusveien 25, Lørenskog
Postadresse: Postboks 1000, 1478 Lørenskog
Telefon: 67 96 00 00
Epost: postmottak@ahus.no